

Veselības aprūpes datu statistikas analīze par 2014. gadu Skrundas novadā

Skrundas novada pašvaldība saņēmusi Slimību profilakses un kontroles centra un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta statistikas datus par Skrundas novadu 2014. gadā. Pēc Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk – SPKC) datiem Skrundas novadā dzimstība 2014. gadā ir ar tendenci samazināties un ir zemākā pēdējo četrus gadus laikā, kaut Latvijā dzimstības rādītājiem ir tendence pieaugt (absolūtajos skaitļos Latvijā – 21431, Skrundas novadā – 38; uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā – 23,5, Skrundas novadā – 15,5). Dzimstība vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 1000 iedzīvotājiem laika periodā 2011.-2014.g. Mirstība Skrundas novadā un Latvijā vidēji pēdējos divos gados ir ar tendenci samazināties, taču 2014. gadā Skrundas novadā mirstība ir ievērojami augstāka nekā vidēji valstī (absolūtajos skaitļos Latvijā – 28188, Skrundas novadā – 81; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 1414, Skrundas novadā – 1585). Mirstība vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem laika periodā 2011.-2014.g. Skrundas novadā ir reģistrēti 5 ģimenes ārsti. Ģimenes ārstu pieejamība 2014. gadā Skrundā ir uzlabojusies un kļuvusi labāka, salīdzinot ar vidējo rādītāju valstī 2014.g. (absolūtajos skaitļos Latvijā – 1934, Skrundas novadā – 5; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 9,7, Skrundas novadā – 9,8). Ģimenes ārstu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem laika periodā 2011.-2014.g. Vēl nav pieejami dati par ambulatoro apmeklējumu skaitu uz vienu iedzīvotāju 2014. gadā. Taču

ambulatoro apmeklējumu skaits par periodu no 2011.-2013.g. ir zemāks Skrundas novadā nekā vidēji valstī, t.sk. arī mājas vizīšu skaits, rēķinot uz vienu iedzīvotāju. Jāņem vērā, ka Nīkrāces un Rudbāržu pagastos ir pieejamas ārsta palīga konsultācijas, kas nav atspoguļotas šajā statistikā. 2014. gadā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (turpmāk – NMPD) brigāžu izpildīto izsaukumu skaits Skrundas novadā ir zemāks nekā vidēji valstī (absolūtajos skaitļos Latvijā – 433804, Skrundas novadā – 1000, uz 100 iedzīvotājiem Latvijā – 21,7, Skrundas novadā – 19,5). Kopējais izpildīto NMPD izsaukumu skaits 2014. gadā vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 100 iedzīvotājiem NMPD izpildīto izsaukumu skaits Skrundas novadā ir nedaudz lielāks nekā valstī diennakts laika posmā no plkst. 12.00–17.59, citos diennakts posmos tas ir zem vidējiem valsts rādītājiem (absolūtajos skaitļos par laika posmu no plkst. 12.00–17.59 Latvijā – 138171, Skrundas novadā – 356, uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 6933, Skrundas novadā – 6964). NMPD izpildīto izsaukumu skaits 2014. gadā vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pa laika posmiem Latvijā ļoti izplatītas ir sirds un asinsvadu saslimšanas, ļaundabīgie audzēji un traumatisms. Skrundas novadā 2014.g. pie sirds un asinsvadu saslimšanām, ļaundabīgiem audzējiem un ārējiem faktoriem ir augstāka mirstība nekā vidēji valstī. Mirstība vidēji Latvijā un Skrundas novadā 2014.g. salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pie sirds un asinsvadu saslimšanām, ļaundabīgajiem audzējiem un ārējiem faktoriem, t.sk. traumām Skrundas novadā mirstība no ārējiem cēloņiem (pašnāvības, transporta negadījumi, vardarbība, dūmu un uguns iedarbe, kritieni, noslīkšana, saindēšanās, u.c.) ir bijusi zem 5 gadījumiem gadā periodā 2011.–2013.g. un ir vērtējama kā zema, bet 2014.g. pārsniedz vidējos rādītājus valstī (absolūtajos skaitļos Latvijā – 1860, Skrundas novadā – 6, uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 93, Skrundas novadā – 117). Analizējot NMPD izpildīto izsaukumu statistiku pie iepriekšminētajām saslimšanām, vērojams, ka pie sirds un asinsvadu saslimšanām NMPD izsaukts retāk nekā vidēji valstī (absolūtajos skaitļos Latvijā – 92805, Skrundas novadā – 191, uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 4657, Skrundas novadā – 3736), pie audzējiem ievērojami biežāk izsaukts Skrundas nov. (absolūtajos skaitļos Latvijā – 7239, Skrundas novadā – 24, uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 363, Skrundas novadā – 469), pie ārējiem faktoriem – nedaudz biežāk Skrundas nov. (absolūtajos skaitļos Latvijā – 70957, Skrundas novadā – 200, uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 3560, Skrundas novadā – 3912). NMPD izpildīto izsaukumu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā 2014.g. salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pie sirds un asinsvadu saslimšanām, audzējiem un ārējiem faktoriem, t.sk. traumām. Skrundas novadā nedaudz vairāk nekā valstī vidēji NMPD izsaukumu bijuši traumu gadījumā. Taču, analizējot traumu gadījumus, kuros izpildīts NMPD izsaukums, pa vecumu grupām Skrundas novadā, statistikas dati rāda, ka izsaukumu skaits ir biežāks nekā vidēji valstī iedzīvotājiem vecuma grupā no 2-18 g. (absolūtajos skaitļos Latvijā – 10016, Skrundas novadā – 40; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 503, Skrundas novadā – 728) un vecuma grupā virs 18 gadiem (absolūtajos skaitļos Latvijā – 58769, Skrundas novadā – 157; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 2948, Skrundas novadā – 3071). Satraucoši, ka 3 reizes biežāk nekā valstī vidēji Skrundas novadā izpildīti NMPD izsaukumi traumu gadījumos pie pacientiem vecuma grupā 2-18 g., kuriem konstatēts alkohola reibums (absolūtos skaitļos Latvijā – 1015, Skrundas novadā – 9; uz 100 000 iedzīvotājiem

Latvijā – 111, Skrundas novadā – 176). NMPD izpildīto izsaukumu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā 2014.g. salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pie traumām kopā vecuma grupā 2-18 g. un tai skaitā traumu gadījumos pie pacientiem vecuma grupā 2-18 g., kuriem konstatēts alkohola reibums Pēc SPKC datiem Skrundas novadā nav reģistrs neviens gadījums ar psihiskām saslimšanām, jo tos reģistrē pie novadiem, kuros strādā psihiatrs. Skrundas novadā nav reģistrēta psihiatra prakse, tādēļ atsevišķi nav iegūstami dati par psihiatrijas pacientu skaitu. Taču Skrundas novadā ir personas ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem. To apstiprina NMPD izpildīto izsaukumu skaits visās vecuma grupās kopā pie psihiskajiem un uzvedības traucējumiem, kas ir biežāki nekā vidēji valstī (absolūtos skaitļos Latvijā – 41107, Skrundas novadā – 126; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 2063, Skrundas novadā – 2464), tai skaitā izsaukumos, kuros pacientiem konstatēts alkohola reibums (absolūtos skaitļos Latvijā – 20037, Skrundas novadā – 53; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 1005, Skrundas novadā – 1036). NMPD izpildīto izsaukumu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā 2014.g. salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pie psihiskajiem un uzvedības traucējumiem visās vecuma grupās kopā un tai skaitā pacientiem, kuriem konstatēts alkohola reibums Satraucoši, ka Skrundas novadā 1,4 reizes biežāk nekā vidēji valstī tika izpildīti NMPD izsaukumi pie iedzīvotājiem vecumā no 2-18 g. pie psihiskiem un uzvedības traucējumiem (absolūtajos skaitļos Latvijā – 2418, Skrundas novadā – 9; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 121, Skrundas novadā – 176) un tai skaitā arī 1,4 reizes biežāk izsaukumu, kuros pacientiem minētajā grupā tika konstatēts alkohola reibums (absolūtajos skaitļos Latvijā – 561, Skrundas novadā – 2; uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā – 28, Skrundas novadā – 39). NMPD izpildīto izsaukumu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā 2014.g. salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem pie psihiskiem un uzvedības traucējumiem kopā vecuma grupā no 2-18 g. un tai skaitā pie pacientiem, kuriem konstatēts alkohola reibums Skrundas novadā pēdējos gados augstāks reģistrēto cukura diabēta gadījumu skaits nekā vidēji valstī (absolūtajos skaitļos Skrundas novadā 2011.g. – 200, 2012.g. – 203, 2013.g. – 222, 2014.g. – 225). Reģistrēto cukura diabēta gadījumu skaits vidēji Latvijā un Skrundas novadā salīdzinājumā uz 100 000 iedzīvotājiem periodā 2011.-2014.g. **Secinājumi**

- Skrundas novadā strauji samazinās dzimstība un palielinās mirstība, un abi šie rādītāji ir ievērojami sliktāki nekā vidēji Latvijā.
- Ģimenes ārstu prakšu skaits uz iedzīvotāju skaitu ir līdzīgs Latvijas vidējam rādītājam.
- Iedzīvotāji Skrundas novadā retāk apmeklē ģimenes ārstus un retāk izsauc NMPD nekā vidēji Latvijā.
- NMPD izpildīto izsaukumu skaits Skrundas novadā ir nedaudz lielāks nekā valstī tikai laika posmā no plkst. 12.00–17.59, citos diennakts posmos un kopsummā tie ir zem vidējiem rādītājiem valstī.
- Skrundas novadā iedzīvotājiem ir biežāk reģistrēta saslimšana ar ļaundabīgiem audzējiem, biežāk izpildīti NMPD izsaukumi pie pacientiem ar audzējiem, augstāki mirstības rādītāji no audzējiem nekā vidēji Latvijā.
- Pēdējo gadu laikā Skrundas novada iedzīvotāju mirstība no sirds un asinsvadu saslimšanām ir ievērojami augstāka par vidējo rādītāju valstī, bet izpildīto NMPD izsaukumu skaits pie šīs grupas pacientiem – zemāks, kā arī nevienā gadījumā nav

konstatēts alkohola reibums pacientam.

- Skrundas novadā 2014. g. NMPD izsaukumi pie pacientiem ar traumām ir izpildīti biežāk nekā vidēji valstī, kā arī biežāk tai skaitā pie pacientiem, kuriem konstatēts alkohola reibums. 2014. gadā, salīdzinot ar vidējo rādītāju valstī, ievērojami paaugstinājusies mirstība no ārējiem faktoriem Skrundas novadā, kas pirms tam tika vērtēta kā zema.
- Skrundas novadā 3 reizes biežāk nekā valstī vidēji izpildīti NMPD izsaukumi traumu gadījumos pie pacientiem vecuma grupā no 2-18 g., kuriem konstatēts alkohola reibums.
- Skrundas novadā 1,4 reizes biežāk nekā vidēji valstī tika izpildīti NMPD izsaukumi pie iedzīvotājiem vecumā no 2-18 g. pie psihiskiem un uzvedības traucējumiem un tai skaitā arī 1,4 reizes biežāk izsaukumu, kuros pacientiem minētajā grupā tika konstatēts alkohola reibums.
- Skrundas novadā NMPD izpildītie izsaukumi kopsummā pie pacientiem, kuriem konstatēts alkohola reibums, biežāk nekā vidēji valstī ir pie traumām, psihiskiem un uzvedības traucējumiem, infekcijas slimībām.
- Skrundas novadā pēdējos 4 gados ir augstāks reģistrēto cukura diabēta gadījumu skaits nekā vidēji valstī.

Statistikas datu analīze veikta pamatojoties uz SPKC (2011.-2014.) un NMPD (2014.) sagatavotajiem statistikas datiem par Skrundas novadu. Teksts: Daina Ābele, veselības veicināšanas koordinatore